

USCA

POST

CONTACTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE
VERSCHIJNT ZEVENMAAL PER JAAR

REDACTIE: A. G. VAN HERK
LIVINGSTONELAAN 249, 3526 HG UTRECHT
TELEFOON 030 - 288.17.41

ISSN 0922-0089
JANUARI 1997
NUMMER 85

Gelukkig Nieuwjaar

Het lijkt een afgezaagde wens, maar als je er goed over nadenkt, is deze veelzeggend. Immers gelukkig in uw persoonlijk leven, met gezin, familie of werk en daarnaast ook met Uw hobby. Dat is wat een mens zich wenst en dat doe ik dan ook.

Van harte wens ik u en de uwen een in elk opzicht gelukkig Nieuwjaar. Dat hoop ik ook voor de Vereniging.

Goed bezochte bijeenkomsten, vooral door leden die we vrijwel nooit zien. We rekenen in ieder geval weer op een lezing. Veel goed voorziene rondzendingen en interessante veilingen met veel verrassingen. En natuurlijk leden-aanwas!

Zoals bekend starten we in Brasschaat in België op 11 januari, waar we hopen dat we onze vrienden uit het Zuiden én onze leden uit de buurt zullen ontmoeten.

De eerste bijeenkomst op zondag - 6 april - zijn we in een nieuwe locatie, namelijk in het Van der Valkmotel te Vianen. Een ruimere zaal dan in Maarsbergen en beter bereikbaar. Dan hopen we dat door de komst van de heer W. J. Veraart in het bestuur het verzamelgebied Canada wat meer impulsen krijgt.

Onnodig te zeggen dat we ook graag zien dat Usca Post door de kwaliteit van de inhoud nóg meer belangstelling trekt. Publiciteit is een goed ding en wij hebben er steeds veel aan gedaan. Het boek van de heer G. van der Koore is er weer een bewijs van. Een aanwinst voor de Vereniging!

Tenslotte zullen ook de bezoekers van de Filateliebeurs van 24 tot en met 26 januari weer met ons kennis kunnen maken!

H. W. M. Hopman - Voorzitter

BESTUURSMEDEDELINGEN - JANUARI 1997

Secretariaat: H. Winterberg
Mozartstraat 84A, 1962 AD Heemskerk
Tel: 0251-234256

Ledenadministrateur: J. Udo
Postbus 23644
1100 EC Amsterdam ZO

UITNODIGING

Het bestuur nodigt U uit tot het bijwonen van de eerste buitenlandse (Belgische) bijeenkomst in het nieuwe jaar, die gehouden zal worden op **ZATERDAG 11 JANUARI 1997** in **MOTEL »DENNENHOF«**, (Berkenzaal), Bredabaan 940 te Brasschaat in België. Wij rekenen op een grote opkomst en we hopen dat vele clubgenoten de weg naar Brasschaat zullen vinden, zodat wij hen in groten getale zullen mogen begroeten.

Het onderstaande wordt U door het voltallige bestuur van harte toegewenst:

* ☆ * * * * ☆ * * * * ☆ * * * * ☆

Once again it's the holiday season again and it's our pleasure to send you Christmas tidings and to wish you and your family an enjoyable and beautiful merry Christmas and a New Year blessed with all the nicest things, such as happiness, good health and prosperity.

* ☆ * * * * ☆ * * * * ☆ * * * * ☆

AGENDA:

10.00 uur Zaal open voor leden en belangstellenden

10.30 uur Opening

Mededelingen, rondvraag, leestafel, boekenhoek, ruilen, onderling contact

12.30 uur Lunchpauze

Verteringen kunnen in Nederlands geld worden betaald.

13.30 uur Veiling nummer 161. De kavellijsten vindt U bijgevoegd. Wie niet aanwezig kan zijn, kan uitsluitend schriftelijk bieden bij de heer **J. van KEULEN**, Deylerweg 65, 2241 AB Wassenaar.

De schriftelijke biedingen dienen uiterlijk 2 dagen vóór de veiling ingediend te zijn.

16.00 uur Sluiting.

De tijden zijn bij benadering; er kan van worden afgeweken.

Zo bereikt U Motel »Dennenhof«:

Per trein: Van station Antwerpen, voorkant station Koningin Astridplein, linksaf naar het busstation op het Franklin Rooseveltplein (ca 7 minuten gaans). Met bus 64 (vertrektijd 3 minuten vóór het hele uur) naar Brasschaat/Wuustwezel. De bus stopt tegenover Motel »Dennenhof«.

Per auto: Vanuit Breda : autobaan Antwerpen, afslag St. Job in 't Goor nemen. Boven aan de afslag linksaf richting Brasschaat. Weg volgen tot volgende verkeerslichten. Rechtsaf richting Wuustwezel. Ca 300 meter verder ligt Motel »Dennenhof«.

Komend vanuit Putte : richting Kapellen. In de dorpskern richting Brasschaat volgen, langs het station van Kapellen tot aan de kerk van Brasschaat op de Bredabaan. Bij de verkeerslichten linksaf de Bredabaan opdraaien. Na 5 verkeerslichten voorbij in richting Wuustwezel ligt op ca 300 meter Motel »Dennenhof«.

VOLGENDE BIJEEENKOMSTEN

Wilt U de volgende data alvast in Uw agenda noteren?

Zaterdag	22 februari	1997:	Pijnacker
Zondag	6 april	1997:	Vianen
Zaterdag	24 mei	1997:	Vught
Zaterdag	6 september	1997:	Apeldoorn
Zondag	19 oktober	1997:	Vianen
Zaterdag	29 november	1997:	Alphen a/d Rijn

MUTATIES LEDENLIJST

Tot ons leedwezen ontvingen wij bericht van het overlijden van de heer M. J. Bossen uit Rijswijk.

Als kandidaat-leden mogen wij welkom heten de heren F. M. Turpijn uit Amsterdam, C. F. Wendt uit Utrecht, A. Koetje uit Groningen en A. Smeets uit Roermond. Wij hopen dat zij een prettige en leerzame tijd bij onze Vereniging zullen hebben. Eventuele bezwaren tegen kandidaat-leden kunnen binnen 1 maand schriftelijk worden ingediend bij het secretariaat.

LEDEN HELPEN LEDEN

Gevraagd: Algemene Catalogi van andere (internationale) Postzegel-tentoonstellingen, te koop of ter inzage. Reacties aan de heer J. Udo, telefoon 020.696.27.20.

OVERIGE MEDEDELINGEN

Van 24 t/m 26 januari 1997 wordt in de »Pandahallen« te Nieuw Loosdrecht de FILATELIEBEURS '97 gehouden. Evenals in voorgaande jaren staat de Beurs weer in het teken van de gespecialiseerde filatelie. De toegang is gratis, evenals het parkeren rondom de Pandahallen. Tussen NS-station Hilversum (achterzijde, Oosterspoorplein) en de Pandahallen rijdt een gratis pendelbus.

Onze Vereniging zal op de Beurs aanwezig zijn met een informatiestand. Wij roepen Uw hulp in bij het "bemensen" van die stand. Gaarne melden bij de heer Udo of aan de bestuurstafel.

- Van 28 t/m 30 maart 1997 wordt in het PTT Museum, Zeestraat 82 in Den Haag de tentoonstelling PERFILEX '97 gehouden ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Perfin Club Nederland. Toegangsprijs f 5.-, doch op vertoon van wikkell maandblad »Philatelie« f 2.-.

- Op 28 en 29 maart 1997 wordt voor de vierde keer de BRIEVENBEURS gehouden, in Sporthal »De Mammoet« in Gouda. De toegang is gratis en er is voldoende parkeergelegenheid.

- De »Postzegelclub Almelo« organiseert op 11 en 12 oktober 1997 een jubileumtentoonstelling in de categorie 3. Er is nog ruimte om in te schrijven, en wel bij de heer F. Krabshuis, Nieuwstraat 118, 7605 AH Almelo.

U.S.A. PRECANCELS

- BUREAUS en LOCALS -

Wij hebben een zeer grote voorraad, vooral van
Locals van de Zuidelijke Staten, Towns-Types en Denoms!

Stuur Uw lijst en laat Uw wensen eens weten aan

HENRY KUIPERS

DIEPENBROCKSTRAAT 109

7604 CX ALMELO

Telefoon 0546 - 85 24 49

Canada- en U.S.A.-Verzamelaars!

HERMANS PHILATELICS

BOX 235, VINELAND, ONT.

LOR 2C0, CANADA

levert U uit voorraad

ALLE GEWENSTE ZEGELS EN ENVELOPPEN

zowel Postfris als Gestempeld.

Correspondentie kan in het Nederlands worden gevoerd!

Onze Jaarvergadering

Op 23 november was het weer zover: de Algemene Ledenvergadering bezon zich op wat er in het afgelopen jaar in de Vereniging gebeurde en wat er in het komend jaar dient te geschieden. Ondanks sneeuw en files troffen rond 50 leden elkaar in de vertrouwde zaal van »De Bron« in Alphen a/d Rijn.

Het openingswoord van de voorzitter getuigde van tevredenheid over de gang van zaken. Het ledental groeit nog steeds, de financiën zijn gezond, de sfeer is rustig en stabiel en de bijeenkomsten worden goed bezocht en vormen telkens weer een gezellig trefpunt. Maar het bestuur blijft actief. De reglementen worden aangepast aan veranderende omstandigheden, de Vereniging blijft met een stand meedoen bij allerlei manifestaties en in januari moet de bijeenkomst in Brasschaat zoveel mogelijk Vlaamse broeders en zusters in de hobby ertoe brengen zich bij ons aan te sluiten.

De jaarstukken werden onder dankzegging goedgekeurd, die van de penningmeester onder voorbehoud van later fiat van de kascontrolecommissie, want die heeft de controle door omstandigheden niet tijdig kunnen uitvoeren. De begrotingspost voor werving werd verhoogd tot f 500. Sommigen achtten het gewenst zich te beraden op de clubveilingen: er gaat te veel onverkocht retour. Kavels zouden twee- in plaats van driemaal achtereenvolgens kunnen worden geveild. Het bestuur bezint zich reeds hierop: het zal een nieuw Veilingreglement voorleggen aan de leden.

De Nieuwtjesdienst toont een stabiel beeld. Een daling van het aantal deelnemers wordt gecompenseerd door een groter aantal uitgiften, vooral van de USA. Het nieuwe Reglement werd aangenomen, waardoor met name de betalingen soepeler zullen gaan verlopen.

Aftredend secretaris Winterberg werd - vanzelfsprekend! - herkozen, de heer W. J. Veraart werd gekozen in de plaats van de aftredende heer Van Keulen, die gelukkig aanblijft als veilingmeester en een hartelijk dankwoord en een warm applaus in ontvangst mocht nemen. Als leden van de kascontrolecommissie bleven aan de heren R. de Vries en H. P. A. van Wensen, als reservelid werd gekozen de heer P. J. M. Smits.

De heer H. van der Molen werd - ook al onder applaus - gecompimenteerd met zijn 25-jarig lidmaatschap.

Bij de Rondvraag gaf penningmeester Kuil een toelichting op onze verzekeringen, die er uiteraard op gericht blijven de risico's tot een minimum te beperken.

Om half twaalf reeds kon de Vergadering worden beëindigd. Met een goed gevoel gingen de leden zich weer wijden aan de filatelie!

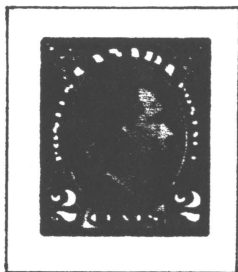

HERMAN JACOBS
CANADIAN POTPOURRI CANADIEN

Op 4 mei 1935 werden er zes zegels uitgegeven ter herdenking van het zilveren regeringsjubileum van Koning George V: Scott nummers 211-216, maar op de Scott 214 ziet u de hoofdrolspeler in deze potpourri, namelijk de Prince of Wales, de troonopvolger die Koning Edward VIII zou moeten worden.

Maar wat gebeurde er toen toch allemaal? Wel, zoals gewoonlijk: „Cherchez la femme“.

Op 20 januari 1936 overleed Koning George V, maar werd zijn opvolger Edward VIII? Maatregelen werden genomen om nieuwe postzegels te laten ontwerpen en drukken. Eén ding was daarbij al meteen duidelijk: men was namelijk van mening dat Edward VIII op de postzegels de andere kant op zou moeten kijken dan George V had gedaan, een om-en-ommetje. Maar die regel geldt alleen voor munten, en niet voor postzegels.

Het eerste model voor de nieuwe zegels was gereed op 22 juni, maar men was er niet tevreden over. Op 3 september was het zover: het ontwerp werd goedgekeurd, met dien verstande dat Edward om artistieke redenen naar links zou kijken, vanwege zijn haren. Hij droeg de scheiding namelijk links.

Op 5 december werd de 3¢ *die proof* naar Engeland gestuurd met het S.S. "Lancastria", om door de nieuwe koning te worden goedgekeurd. Maar midden op de oceaan kwam het nieuws dat Edward zou gaan trouwen met Mrs. Wallis Simpson (oh, die Windsors en vrouwen.....) en het feest ging niet door. De rest is geschiedenis.

Hopelijk hebt u niets tegen de PTT gezegd over de belasting die wij hier in Canada moeten betalen op postzegels en hopelijk heeft de PTT het stukje "Een Centje Pijn" in de vorige Usca Post niet gelezen, want het kan nog erger. Laatst bracht ik een bezoek aan het schitterende "Musée de Civilisation", dat net tegenover de Parlementsgebouwen ligt, aan de kant van Quebec. Men heeft daar ook een filatelieloket en deze scribbler kocht daar 20 postzegels van 45¢. Dat was kassa geblazen: 7% voor de gehate Goods and Services Tax en bovendien nog eens 6½% Provincial Tax; dat is dan \$ 10.26 s.v.p.! De kassabon zegt wel "Have a nice Day/Bonne Journée", maar intussen.....

Al eerder hebt u van alles kunnen lezen over de E3. Nee, niet de snelweg, maar de postzegel; sorry! Dat is een zeer interessante zegel die vooral voor thematische verzamelaars van groot belang is. Weet u toevallig hoe het schip heet, dat op deze zegel is afgebeeld? Of dacht u misschien dat het zomaar een schip was? Nee hoor, het is de beroemde "Ile de France".

Hebt u Carl weer bij de hand? Hebt u wel eens goed gekeken naar Scott 396, de "Education"-zegel? Achter de twee afgebeelde studenten ziet u maar liefst 25 verschillende symbolen, die weergeven wat zij allemaal zo al kunnen studeren. Kunt u ook het jaartal 1962 vinden? Dat staat in de buurt van de microscoop.....

En dan hebben we ook nog de Scott 400, uitgegeven ter gelegenheid van de opening van de Trans Canada Highway in 1962. Wel, vrienden, dat is een hele afstand en toen dit voorjaar in de buurt van Timmins, Ontario, een gedeelte door hoog water ondergelopen was, moesten automobilisten een omweg maken van zegge en schrijve 600 kilometer. Maar daarover maakt men zich niet erg druk. Halifax-Vancouver is toch maar 4200 kilometer.

Kijkt u ook eens goed naar Scott 504: Stephen Leacock, en dan vooral naar zijn ogen. Ondeugende ogen, als u het mij vraagt. Geen wonder, want het dorpje, dat u op de zegel afgebeeld ziet en dat Mariposa zou moeten heten, bestaat helemaal niet. Het heeft ook nooit bestaan, alleen in zijn verbeelding.....

En met een memo aan onze Canadese Veldpost-specialist, mijn goede vriend Veraart, wil ik deze potpourri beëindigen: "Geachte heer Veraart, hebt u Scott 1094 wel eens heel secuur bekeken? Dat hebt u ongetwijfeld gedaan. (Bij navraag bleek de redactie dat dat inderdaad het geval is. Red.)

U ziet dan in het rondstempel "F.P.O. PM OC 16 44 SC. 762" staan, hetgeen betekent dat op 16 oktober 1944 militaire post door het Veldpostkantoor SC 762 afgestempeld werd. Maar dat wist u natuurlijk. Hebt u voorts het boek "Canadian Military Postmarks" wel eens goed bestudeerd? (Hééft-ie, red.). Dan weet u ook, dat de datum in dat rondstempel niet kan kloppen. Het stempel werd pas op 22 oktober officieel in gebruik genomen. U hebt daar vast wel een aannemelijke verklaring voor....."

Plezierige Kerstdagen allemaal en een gezegend 1997.

PRETTIG POSTZEGELEN!

Canadese Registered-zegels 1875-1893

15 November 1875 was voor de Canadese filatelie een bijzondere dag door de uitgifte van een tweetal tot dusver ongebruikelijke zegels. Ze weken af van het geijkte formaat, ze maten namelijk 45 x 20 mm, en ze waren voor het eerst bestemd voor de betaling van het aantekenrecht.

Ook vóór 1875 bestond de mogelijkheid om aangetekend te verzenden. De daarvoor verschuldigde toeslag werd met de hand of met een stempeltje op de adreszijde vermeld, evenals het opschrift "Registered". Deze postmerken werden echter vaak zo nonchalant aangebracht, dat ze niet eens werden opgemerkt door het behandelend personeel, met alle gevolgen van dien.

Dit gaf de Canadese Post aanleiding tot de uitgifte van bijzondere zegels speciaal voor dit doel, en wel in twee waarden: 2¢ en 5¢. De zegel van 2¢ (Scott F1) dekte het aantekenrecht in binnenlands verkeer, die van 5¢ (Scott F2) deed dat in verkeer met de USA. Deze beide tarieven waren in werking getreden op 1 oktober 1875.

Op 21 april 1876 volgde een soortgelijke zegel in de waarde 8¢ (Scott F3) om er het toen ingevoerde aantekenrecht naar Groot-Brittannië en Frankrijk mee te voldoen. Dit tarief is maar een jaar lang van kracht geweest, namelijk van 1 oktober 1876 tot 1 oktober 1877. Geen wonder dus, dat deze zegel in de Scott veel hoger staat genoteerd dan de beide andere. Het is een waar kunststuk die zegel op brief te vinden uit het genoemde tijdvak. Zo'n stuk behoort tot de juweeltjes van Canada.

In verzamelaarskringen werden de zegels goed ontvangen. Weliswaar vond men het ontwerp wel erg eenvoudig, maar in technisch opzicht getuigend van groot vakmanschap en uitgevoerd in kleuren zo mooi, dat de zegels een sieraad waren in het album.

De 2¢ is oranje, maar komt ook voor in vermiljoen, karmijnroze en in oranjerode tinten. De 5¢ is donkergroen, maar ook te vinden in blauwgroen, bleek geelgroen en groen. De 8¢ is in slechts één tint bekend: helderblauw.

Al geldt de 8¢ op brief, correct gebruikt in de juiste periode, als de kampioen, ook de 2¢ op brief kan tot het erepodium doordringen. Gedurende een zeer korte periode in 1888 is het aantekenrecht voor brieven naar de USA namelijk 2¢ geweest in plaats van 5¢. Zulke brieven zijn uiterst moeilijk te vinden.

Op dezelfde manier bedroeg het aantekenrecht naar Groot-Brittannië tussen 1 oktober en 31 december 1877 slechts 5¢, in plaats van 8¢. Wel was toen het gebruik van Registered-zegels verplicht: gewone frankeerzegels waren niet geldig voor het aantekenrecht!

Aan het exclusieve gebruik van deze zegels voor aangetekende brieven

kwam een eind op 1 augustus 1893. Toen kwam de Small Queen van 8¢ uit, bedoeld voor de betaling van 3¢ first-class porto plus het binnenlands aantekenrecht, dat toen 5¢ bedroeg.

De nog aanwezige voorraden Registered-zegels zijn niet ingetrokken, maar mochten worden opgebruikt als gewone frankeerzegels. En dat is uiteraard ook gebeurd: men kan ze vinden op alle mogelijke poststukken.

U. S. Special Delivery

Ook wie ze niet zelf verzamelt, kent de bijzondere zegels van de USA voor de toeslag die betaald moet worden voor expresse-bestelling.

Die extra service werd ingevoerd met de wet van 3 maart 1885 en trad in werking op 1 oktober van dat jaar. Er kwam een bijzondere zegel voor uit, de Scott E1, met de tekst: "Secures immediate delivery at a special delivery office". Voor een toeslag van 10¢ waarborgde de Post onmiddellijke bestelling, ook buiten de normale diensturen, maar alleen op postkantoren in plaatsen met minstens 4000 inwoners. Dat waren er toen welgeteld 555.

Met de wet van 4 augustus 1886 werd deze faciliteit uitgebreid tot alle postkantoren, hetgeen ook blijkt uit de tekst op de Scott E2, die luidt: "Secures immediate delivery at any post office". Die E2 werd overigens pas op 6 september 1888 verkrijgbaar gesteld, want onze nog zuinige voorvaders lieten eerst de voorraden E1 opmaken, ook al klopte de tekst daarop niet meer helemaal.

De E3 van 1893 is geheel gelijk aan de E2, maar dan in de kleur oranje. Het blauw van de E2 was namelijk voor de postmensen té moeilijk te onderscheiden van dat van de 1¢ uit de in dat jaar uitgekomen Columbus-serie, de Scott 230. Tussen 24 januari 1893 en 19 mei 1894 werden alleen oranje zegels afgegeven en geen blauwe. Van januari 1894 af werden er weer blauwe gedrukt en die verschillen niet van de vroegere. De oranje zegel wordt om deze reden ook wel "de 17e Columbus" genoemd, al maakte hij natuurlijk geen deel uit van die serie.

Die tekst werd in 1902 nog nader gepreciseerd. De toen uitgekomen E6 "Secures immediate delivery at any United States post office", zodat de verzender niet kon menen dat de expresse-bestelling voor de hele wereld gold!

Deze tekst bleef gehandhaafd tot en met de E19 van 30 november 1951, met één uitzondering: de E7 van 1908. Dat is die zegel met de afbeelding van de helm van Mercurius, die in de ogen van het publiek meer leek op de hoed van de hoofdrolspeelster in de in die dagen populaire operette "Die lustige Witwe" van Franz Lehar en die daarom in de volksmond de bijnaam

"Merry Widow" kreeg. Die zegel draagt het bondig geformuleerde opschrift "U.S. Postage Special Delivery".

Pas op de E20 van 1954 werd de tekst gemoderniseerd tot "Special Delivery U.S. Postage" en op de E22 van 1969 in "Special Delivery United States".

Het ontwerp van de zegel werd trouwens in de loop der jaren ook in ander opzicht gemoderniseerd. Tot 1902 vertoonde het een renbode te voet (messenger running), daarna zat de man op de fiets (messenger on bicycle), in 1922 nam hij plaats op een motorcycle en in 1925 voor het eerst in een postoffice truck, een bestelauto van de Posterijen.

Aan het vliegtuig is hij niet toegekomen, want in 1954 kwam het ontwerp "Hand to Hand" waarop een brief van de ene hand overgaat in een andere en in 1969 werd dat vervangen door het nog zakelijker pijlenmotief.

Wat de tarieven betreft, begon de modernisering pas laat. In 1885 was de toeslag vastgesteld op 10¢ voor brieven tot 1 ounce. Dat tarief bleef zo tot..... 1944! Dat waren nog tijden van rust en stabiliteit! Maar toen ging de Post in razende vaart de "achterstand" inhalen.

De toeslag ging naar 13¢ in 1944 en voor die waarde werd de Scott E17 uitgegeven. En toen ging het steeds vlugger: in 1951 naar 20¢ (E19), in 1957 30¢ (E21), in 1969 45¢ (E22) en op 16 mei 1971 60¢ (E23).

Wie in de catalogus of in zijn album kijkt, constateert dat de E23 de laatste special delivery-zegel is geweest. Maar de tariefsverhogingen zijn daarna wel degelijk doorgegaan, en wel in het volgende tempo:

op 18 april 1976 naar 80¢ en reeds drie maanden later, op 18 juli van datzelfde jaar, naar \$ 1.25, op 29 mei 1978 naar \$ 2.-, in maart 1981 naar \$ 2.10, in de loop van 1985 naar \$ 2.95, in 1988 naar maar liefst \$ 5.35, in 1991 naar \$ 7.65 en op 1 januari 1995 tenslotte naar het huidige tarief van \$ 9.95. Het toegelaten maximum-gewicht was in de loop van die jaren gestegen tot 2 pounds.

Als aardige vergelijking: een enkelvoudige binnenlandse brief kostte in 1932 3¢ porto, thans 32¢, dus ruim 10 maal zoveel. De special delivery toeslag was in 1932 10¢, thans \$ 9.95, dus bijna 100 maal zoveel!

Inmiddels zijn andere tariefklassen ingevoerd voor post waar haast bij is. Denk maar aan de express mail, die in 1977 begon en die bestelling op de volgende dag beloofde. Daarvoor zijn de bekende "Eagle and Moon" hoge waarden verschenen. De naam van die service is onlangs gewijzigd in "expedited mail" (versnelde post). Voorts is er de priority mail.

Men zou kunnen denken dat er dus geen behoefte meer is aan special delivery en misschien is dat ook wel zo. Qua prijs is er niet veel verschil meer. Maar special delivery komt nog steeds voor in het laatst uitgegeven tarievenboekje van de USPS, van 1 juli 1996. Er staat dus (nog?) geen punt achter.

VICTOR KUIL

Engelstalige Kleuromschrijvingen van Amerikaanse zegels

Niet voor elke kleuraanduiding die op het Amerikaanse continent gebruikt wordt, bestaat een Nederlandse vertaling. Wij moeten ons dan behelpen met een omschrijving. Niet alleen de Nederlanders, maar zelfs de Amerikanen hebben moeite met de kleuromschrijvingen zoals die in de Scott Catalogus gegeven worden. Aanduidingen als *green* en *brown* gaan nog wel, die zijn voor ons eenvoudig te vertalen in groen en bruin. Maar het is wel zo, dat het groen van de 12¢ Pictorial Issue van 1869 (Scott 117) een andere kleur groen is als die van de 1¢ Franklin van 1916 (Scott 462).

Het wordt al wat lastiger met omschrijvingen als *dull red* en *brownish carmine*, zoals bij Scott 11. Letterlijk vertaald luidt dit: dof rood en bruinachtig karmijn. Dat karmijn een roodachtige kleur is, mag bekend zijn. Maar hoe rood of hoe bruin is karmijn. De aanduiding *dull red*, dof rood of mat rood, is kennelijk gekozen, omdat de kleur niet als gewoon rood omschreven kan worden. Dull als toevoeging moet het rood wat afzwakken, maar het zegt meer over de glans dan over de warmte van de kleur. Dat zou je tenminste verwachten. Maar wat moet je aan met een kleuromschrijving voor Scott 64a, *pigeon blood*, duivenbloed. Welk lid heeft wel eens duivenbloed gezien? Men moet dan weer terugvallen op wat de literatuur in omschrijvende zin over deze kleurschakering te melden heeft. In menige aflevering van Usca Post is een poging gedaan om het netelige onderwerp "kleur" te behandelen.

Een deel van het probleem lijkt in het taalgebruik te liggen. Als het over kleuren gaat, spreekt men in het Nederlands over kleurnuances, kleurgradaties, kleurgewaarwording, tint, warmte, hardheid, intensiteit, helderheid, dofheid, matheid. U kunt zelf wellicht de opsomming vervolgen. Dit uitvoerig taalgebruik verbloemt echter het onvermogen om de beoogde gewaarwording met spraak of geschrift bij de lezer af te dwingen; de lezer kan zich er hooguit wat bij voorstellen.

Neem nu een stukje uit Linn's Stamp News van 25 maart j.l. over de Virginia Apgar-postzegel. Een gedeelte hieruit luidt in vertaling: "De Apgar-zegel werd door de Postdienst in 1994 bruin genoemd. De donker roodbruine Apgar is enigszins gelijk in tint aan de 4¢ Steam Carriage-zegel, die een donker bruinachtig paarse indruk maakt. Scott beschrijft de 4¢ Steam Carriage-zegel als *claret*, een term die gebruikt wordt om de kleur van

rode Bordeaux of soortgelijke wijnen te beschrijven. Claret is donker paarsachtig rood." Het is kennelijk niet eenvoudig om de juiste kleur in simpele bewoordingen over te brengen.

Waarom verschijnt er niet ergens een publicatie in kleurendruk om dit probleem ééns en voor altijd op te lossen? Zo'n publicatie is onder meer verschenen in 1981, in de vorm van de *Encyclopedia of Colors of United States Postage Stamps*, door R. W. Whyte. Dat werk bestaat uit twee delen en er zijn twee aanvullende delen die handelen over de kleuren van de *Postage Due*-zegels van 1879 tot 1916, en over papier en gom van de uitgiften tussen 1847 en 1909. Die vier delen tezamen zag ik onlangs in de Verenigde Staten aangeboden voor \$ 450.-- Niet iets voor de gemiddelde verzamelaar dus.

We komen voor heel wat minder geld een stuk verder met een kleurenstaal zoals de *Stanley Gibbons Stamp Colour Key*, die bij de postzegelhandel verkrijgbaar is. Zo'n staal is een tot een waaier uit te spreiden aantal strips, elk met een aantal gekleurde vlakjes, met vermelding van de afgebeelde kleur. In totaal zijn er 200 verschillende kleuren in een rechthoekig vlakje op afgebeeld. In het midden van het vlakje is een ronde perforatie aangebracht. Het idee is, om de te onderzoeken zegel onder het gekleurde vlakje te houden, zodat een deel van de zegel zichtbaar wordt door de perforatie heen. Rondom de te onderzoeken zegel ziet u dan de kleur van de staal. Aldus is de best overeenkomende kleur te vinden. Of eigenlijk gaat het net andersom.

In de catalogus zijn verschillende varianten van een zegel omschreven naar hun kleur, bijvoorbeeld bij de postage due-zegels. Door de kleur van een thuis te brengen zegel op de kleurenstaal op te zoeken, kan men het juiste catalogusnummer proberen te vinden, vooral bij zegels uit de vorige eeuw.

De USPS geeft tegenwoordig vaak de kleur van een zegel aan met een PMS-nummer. Dit duidt op het gebruik van het Pantone Matching System. De bijbehorende kleur kan op de Pantone kleurenstaal opgezocht worden.

Er zijn echter een aantal problemen bij het gebruik van de kleurenstalen. Ze geven namelijk verschillende kleurvariaties aan wanneer ze beschouwd worden door verschillend licht. Het gaat om kleine, maar duidelijke verschillen. De Stanley Gibbons kleurenstaal geeft aan, dat zonlicht niet voor het doel geschikt is. Daarentegen zou fluorescerend licht de beste vervanger voor daglicht zijn. Men gebruikt de term *color matching* licht. Men bedoelt hiermee, dat een bepaalde TL-verlichting (daglichtlamp) gebruikt dient te worden. Men zou zeggen, dat het weinig moet uitmaken wat voor licht er gebruikt wordt, omdat de kleurenstaal in gelijke mate last zou hebben van "verkeerd" licht als de te onderzoeken zegel. Dit is niet

waar: de staal is gemaakt met behulp van andere pigmentstoffen dan het pigment in de inkt, die voor het drukken van de zegel gebruikt is. Zegel en staal kunnen daardoor anders reageren op hetzelfde licht. Om een kleur goed te beoordelen, moet ook een (zwaar) gestempeld deel van de zegel afgeschermd worden, omdat het oog hierdoor in de war gebracht wordt. Dit gebeurt automatisch al bij het gebruik van de ronde perforatie in de kleurenstaal.

Als op een zegel meer dan één kleur voorkomt, is de methode volgens Stanley Gibbons ook minder bruikbaar. Het oog stelt zich dan bij de vergelijking met de kleur van de kleurenstaal in op een soort gemiddelde van de meerdere kleuren.

Daarnaast bestaat het verschijnsel, dat ook zegels verkleuren. Berucht is de vluchtige inkt van de zogenaamde *bleeder* (bloeder)-zegels, die onder meer bij Amerikaanse postage due-zegels voorkomt. Als een dergelijke zegel in het water gelegd wordt, krijgt het water een licht rode kleur: de inkt spoelt uit de zegel weg. Het behoeft weinig fantasie om zich voor te stellen dat zo'n zegel na een bad lichter van kleur zal worden. Maar ook zegels, die langere tijd aan het zonlicht blootgesteld worden, verkleuren. Als u meent over een zeldzame kleurvariëteit van een zegel te beschikken, is er vaak sprake van een verschoten versie van een veel voorkomende kleur.

Onderzoek heeft aangetoond, dat de mens in staat is onder optimale omstandigheden zo'n 10 miljoen verschillende kleurgradaties te onderscheiden. Men kan deze kleuren onmogelijk allemaal op een kleurenstaal afdrukken. Kleurenstalen zijn relatief duur in de aanmaak en daarom minder aantrekkelijke objecten voor een uitgever. Er is bovendien een ander probleem. Ook de kleur in kleurenstalen loopt onder invloed van het licht terug. Dit gebeurt dusdanig langzaam, dat de meeste gebruikers het niet in de gaten hebben. Het zit de verzamelaar in het bloed om weinig of niets weg te gooien. De theorie is dan, dat de verouderde kleurenstalen te lang in gebruik blijven, waardoor ze in toenemende mate onnauwkeurig worden. Ik vermoed dat de handel ook denkt er te weinig van te kunnen verkopen.

De onvolprezen Stanley Brookman worstelde met hetzelfde probleem bij de voorbereiding van zijn befaamde boek *The 19th Century Postage Stamps of the USA*. In dit boek beschrijft hij zelf z'n dilemma. Hij heeft overwogen om de illustraties in de vorm van zegelbeelden in kleur af te drukken. Afbeeldingen worden tegenwoordig "gerasterd". Dat wil zeggen, dat een kleur van een (postzegel)afbeelding in een aantal basiskleuren gesplitst wordt. Kleuren ontstaan dan, doordat in een fijn raster van naast elkaar verschijnende stippen in de basiskleuren het beeld gevormd wordt. Men spreekt van *half tone* kleurweergave.

De zegels uit de vorige eeuw en uit het begin van deze eeuw werden met behulp van de diepdruktechniek gedrukt. Kleurnuances kunnen hierbij zelfs ontstaan, doordat op bepaalde plaatsen in het zegelbeeld zich meer inkt opheeft dan op andere plaatsen. Men spreekt dan over het *duotone* effect. Als een gegraveerde zegel afgedrukt wordt met behulp van half tone druktechniek ontstaat een andere kleurgewaarwording dan bij diepdruk, zelfs al zou bij beide druktechnieken dezelfde drukinkt gebruikt worden. Brookman zag geen oplossing voor dit probleem; hij kon onmogelijk alle 19e eeuwse zegels opnieuw laten graveren voor gebruik in zijn boek en hij legde zich neer bij een zwart/wit-uitgave met kleuromschrijvingen.

Omdat, zoals genoemd, ook bij gegraveerde éékleurige zegels kleurverloop kan ontstaan, moeten de diepst gekleurde delen van de zegel met de kleurenstaal vergeleken worden. Soms betreft het slechts minieme stukjes van de zegel. Het juiste gebruik van een kleurenstaal vereist zeker enige oefening.

Ondanks de kritiek van de professionals op de kleurenstalen gebruik ik graag de Stanley Gibbons Stamp Colour Key. Het is toch wel handig om het verschil tussen *crimson* en *lake* te kunnen opzoeken. Of denkt u zonder een kleurenstaal het verschil tussen *carmine-vermilion*, *scarlet-vermilion* en *brown-red* te kunnen onderscheiden? Niet alle in de Scott Catalogus genoemde kleuren zijn erop te vinden, maar u komt een heel eind; *pigeon blood* staat er niet op. Er bestaat ook een Michel kleurenstaal met aanduidingen in het Duits. Voor USA- en Canada-verzamelaars is de Stanley Gibbons versie te prefereren vanwege de Engelstalige kleuraanduiding, tenminste als u, zoals ik, een Engelstalige catalogus gebruikt.

Rest mij u nog te melden, dat sommige verzamelaars zelf een kleuralbum samenstellen. Men gebruikt hiervoor dubbele of beschadigde zegels, waarvan het catalogusnummer vaststaat. De in de catalogus genoemde kleur kunt u er dan onder vermelden. Soms draait men dan in een cirkel rond; het probleem als in het begin van dit artikel geschetst doet zich voor. De Scott n° 1 bijvoorbeeld is verschenen in nogal wat kleurgradaties. Naast de hoofdkleur hebben drie andere kleuren een subnummer in de catalogus. Naast deze vier nummers zijn er nog vijf kleurgradaties zonder subnummer. Deze negen kleuren geven een representatief overzicht uit het spectrum van voorkomende kleuren bij deze zegel. In werkelijkheid komen talloze kleurnuances in de buurt van de vermelde kleuren voor. Om alles goed in kaart te brengen, moet u eigenlijk de beschreven kleuren-encyclopedie of een kleurenstaal raadplegen de cirkel is gesloten.

W. J. VERAART

De Canadese Veldpost (5)

DE CANADESE MARINE IN DE TWEEDE WERELDOORLOG

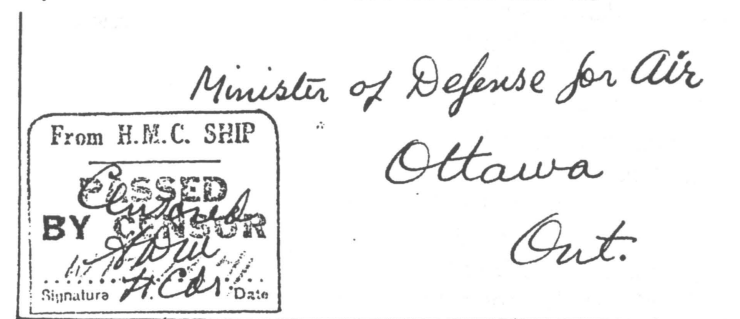
De Royal Canadian Navy (RCN) bestond aan het begin van de oorlog in 1939 uit 10 schepen en 1750 man personeel. Tijdens de oorlog werd de Marine geweldig uitgebreid, zodat er eind 1945 ruim 400 schepen in dienst waren en de personeelsbezetting 90.000 man telde.

De Postdienst van de Marine, het Naval Post Office (NPO) ressorteerde onder de Director of Fleet Mail, die op zijn beurt verantwoording schuldig was aan de Director van het Postal Service National Defense Hoofdkwartier. In Canada zelf werden de Military Post Offices (MPO) bij de Marine aangeduid met FMO: Fleet Mail Offices. Aan de oostkust met de nummers 109 tot 639 en aan de westkust met de nummers 1112 tot 1213.

In Engeland hadden de MPO's twee coderingen: de Canadese en de Britse. Zo had het Canadian Fleet Mail Office (CFMO) in Plymouth de Canadese code SC 806 (Static Canadian 806) en de Engelse code FPO 814 (Field Post Office 814).

De Canadese oorlogsschepen werden aangeduid met het voorvoegsel HMCS (His/Her Majesty's Canadian Ship). Canada was namelijk nog altijd een Brits Dominion, waarvan de schepen onder Britse vlag voeren. Pas in 1967 heeft Canada officieel een eigen vlag gekregen. Opmerkelijk is wel, dat er maar drie schepen naar een Prins werden genoemd. Meestal droegen ze de naam van Canadese steden, dorpen of rivieren, maar ook diernamen kwamen voor.

De schepelingen hadden portvrijdom. Hun brieven werden met speciale stempels afgestempeld. Er stond ook een censuurstempel op. Die van de marinebases waren genummerd van 1 tot 200, en de censuurstempels op de schepen hadden nummers van 500 tot 1000 (afb. 18)

18. Censuurstempel "From H.M.C. Ship"

Post van St. John's op Newfoundland kreeg aparte stempels, want dit gebied viel rechtstreeks onder de Britse admiraliteit. Er werd een langwerpige censuurstempel op afgedrukt en voor de portvrijdom een driehoekig stempel met het opschrift "Postage Paid G.P.O.". De afkorting G.P.O. staat voor General Post Office (afb. 19).

19. Stempels van St. John's, Newfoundland

HET POSTAL CORPS IN ENGELAND

Nadat het eerst in Londen gevestigd was geweest, werd het Canadian Base Post Office Overseas op 1 juli 1941 overgeplaatst naar Manchester. Het had de Canadese code CBPO N° 1 en de Engelse code FPO 650. Daar bleef het in functie tot 1946.

In de loop van de oorlog werd in Engeland een enorme troepenmacht opgebouwd, waaraan ook het Canadese leger zijn bijdrage leverde. Aanvankelijk vooral met luchtmacht, maar in 1943 en 1944 met een omvangrijke landstrijdmacht.

Elke basis had eigen codenummers, een Canadees en een Engels. Het is merkwaardig, dat stukken met de Canadese code SC zo zelden te vinden zijn.

De brieven van de militairen werden tot eind 1943 niet gecensureerd. Op de achterkant werd een groot stempel van het onderdeel afgedrukt met de naam van de eenheid en het opschrift "Orderly Room" (Kamer van de Officier van de Dag) met de datum (afb. 20).

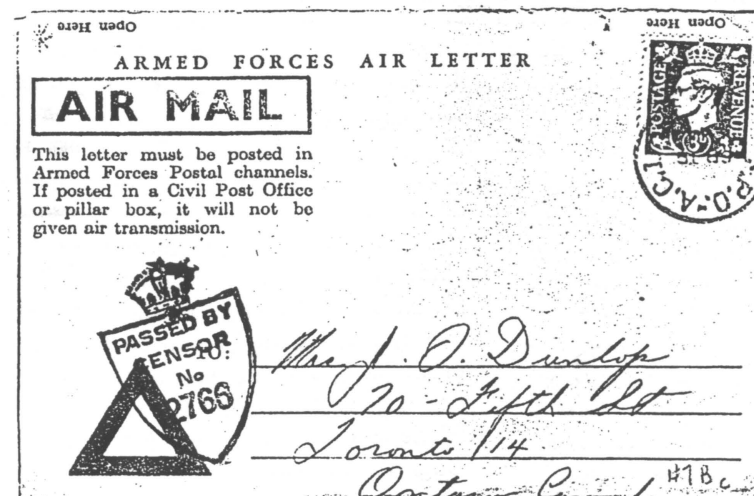
De invoering van de censuur betekende tevens, dat er geen gegevens meer op de stukken mochten worden vermeld.

20. »Orderly Room« Stempels

Er werd een schildvormig censuurstempel op afgedrukt met het opschrift "Passed by Censor N°....." of met de handtekening van de censor erdoorheen. Elk onderdeel had zo'n man in dienst.

Vóór de Canadese luchtmacht zelf ging vliegen, werd de luchtpost van en naar Engeland gevlogen met Atlantic Clippers van de Pan American Airways. De luchtpostbrieven van het leger moesten in Engeland worden voorzien van een zegel van 3 penny; in omgekeerde richting van een Canadese zegel van 10 cents (afbeelding 21).

21. Gefrankeerde Luchtpostbrieven van het Leger

Wordt vervolgd.

H. W. M. HOPMAN Revenue Stamped Paper (2)

De Tweede Emissie

De distributie van het gezegelde papier van de eerste emissie geschiedde door de Federale Ontvanger der Belasting (*Commissioner of the Revenue*) aan de belastingcontroleurs (*Supervisors*) van de 16 districten (staten). Elk district was weer onderverdeeld in een aantal inspecties en die weer in een aantal afdelingen (*divisions*) met een ontvanger (*collector*) aan het hoofd. Duidelijk is, dat de distributie dus een lange weg volgde, hetgeen voor vele vertragingen zorgde. Het speelde zich allemaal circa 200 jaar geleden af en het is niet moeilijk voor te stellen hoezeer de verbindingen toen verschilden van de huidige. Er moest immers ook steeds verantwoording worden afgelegd van de verstrekte hoeveelheden zegels en ook die rapporten kwamen vaak maanden te laat op hun bestemming. Vandaar dat er een wet werd voorbereid om verbetering te brengen in wat men "een fiscale nachtmerrie" noemde, waarvan W. V. Combs in zijn tweede boek, dat de Tweede Emissie behandelt, op blz 4 een treffende schildering geeft.

Genoemde tweede emissie werd geïnitieerd door de wet van 23 april 1800. Het doel daarvan was om een Centraal Kantoor te vestigen (*General Stamp Office*). Het had heel wat voeten in de aarde voordat de wet er was. Huis van Afgevaardigden en Senaat konden het eerst niet eens worden over onderdelen van de wet. President Adams kon deze uiteindelijk op 23 april bekrachtigen. De opzet was dat het *General Stamp Office* de zegels uitgaf, welke daarna door de Hoofddirecteur Zegels van een controlezegel zouden worden voorzien, waarna het papier, perkament of velijnpapier zou worden geleverd aan de *Commissioner of the Revenue*. De uitgifte begon op 1 maart 1801 en heeft geduurd tot 30 juni 1802. Er rezen meteen nieuwe problemen, omdat het publiek eigen blank papier van een zegel wilde laten voorzien. In oktober 1801 werd echter besloten dat niet toe te staan. Het *General Stamp Office* startte officieel op 1 september 1800, maar ging maanden later pas functioneren. Het ingewikkelde distributiesysteem en de mankracht nodig om grote aantallen zegels aan te brengen, leidden ertoe dat deze tweede emissie geen lang leven was beschoren. De uitgifte begon op 1 maart 1801 en duurde tot 30 juni 1802. De wet van 6 april 1802 bepaalde dat het gebruik ná 30 juni van dat jaar niet zou worden voortgezet. Iedereen die nog ongebruikte zegels bezat, kon de waarde ervan terugkrijgen bij inlevering, onder aftrek van 7½% korting, waarna grote aantallen zegels zijn vernietigd.

De verschillen met de eerste emissie zijn de volgende:

- 1] de naam van de staat komt niet meer voor; de waarde is nu onder de adelaar vermeld;
- 2] onder de belastingzegel komt een controlezegel voor van de Hoofddirecteur Zegels;
- 3] al het papier werd door de federale regering geleverd. Daarvan twee soorten met watermerk "GEN STAMP OFFICE", één cursief (*Italics*) en één rechtopstaand (*Roman*). Ook is papier met afwijkend watermerk bekend - een ervan draagt de naam "Anglo-Dutch" - en ook papier zonder watermerk.

Het aantal thans bekende zegels is veel kleiner dan van de eerste emissie. Slechts een 10-tal nummers wordt genoemd.

Literatuur:

- W.V. Combs: Second Federal Issue, 1801-1802
- 1988 The American Revenue Association

(Wordt vervolgd)

Jacques Minkus overleden

Jacques Minkus, een van de grand old men in de Amerikaanse postzegelwereld, is op 17 september in zijn woonplaats Queens, NY overleden. Hij werd 94 jaar oud.

Op 15 december 1901 zag hij het levenslicht in Lublin, in Polen. Toen hij 13 was, werd hij wees. Hij moest zelf zijn weg zoeken en van toen af begon een veelbewogen leven.

In 1920 werkte hij als letterzetter in Duitsland en in 1922 als uitgever van herdrukken van klassieke Russische en Hebreeuwse literatuur. In 1926 trok hij naar Parijs, waar hij zich vestigde als uitgever van woordenboeken en klassieke meesterwerken in zakformaat. In die stad kwam hij op de openluchtmarkt voor het eerst in aanraking met de filatelie en prompt zette hij zelf een verzameling op.

In 1929 emigreerde hij naar de Verenigde Staten en reeds één jaar later publiceerde hij daar het eerste goedkope postzegelalbum, dat hij, samen met pakketjes postzegels, liet verkopen in filiaalbedrijven.

In 1931 huurde hij op dagbasis in het warenhuis Gimbel's in Manhattan een toonbank van nog geen 2 meter lang, waarop hij postzegels verkocht en alles wat daarbij te pas komt. Dat was het begin van een filatelistische verkooporganisatie en uitgeverij, waarover hij 60 jaar lang de scepter zwaaid. Op een gegeven ogenblik had hij 38 van zulke verkooppunten. De door hem gepubliceerde albums en catalogi zijn thans overal ter wereld in gebruik. Vooral in de jaren 1930 heeft hij de stoot gegeven tot een

stormachtige ontwikkeling van de filatelie: hij heeft het verzamelen van postzegels in de USA populair gemaakt. Weinigen hebben zoveel voor de hobby betekend als hij. Hij stak er bijna al zijn geld in, maar charitatieve instellingen konden altijd een beroep op hem doen.

Vóór en tijdens de tweede wereldoorlog deed hij wat hij kon om Europese joden te helpen ontsnappen aan de nazi-vervolgingen.

In 1935 verscheen in Lxemburg een serie van 15 zegels met een toeslag van 100%, gewijd aan de talenten van joodse intellectuele vluchtelingen. Gimbel's financierde een advertentiecampagne voor de verkoop van die zegels en op aandringen van burgemeester Fiorello LaGuardia wijdden de New Yorkse kranten artikelen aan deze hulpactie.

Die Luxemburgse serie werd aanleiding tot een heftig conflict tussen Minkus en Hugh M. Clark, de eigenaar van de Scott Publishing Company en mede-uitgever van de populaire Scott catalogi. Deze laatste beschouwde de toeslagzegels als een schadelijke uitgifte en hij weigerde ze op te nemen in zijn catalogus of ze te verhandelen. En ook toen al gold: „wat niet in de catalogus staat, bestaat niet.“

Minkus legde dit voor aan de juridische dienst van Gimbel's. Die zag dit standpunt als smaad, hun firma aangedaan: Gimbel's zou schadelijke zegels verkopen! Minkus zelf beschouwde de handelwijze van Scott als een persoonlijke beslissing van Clark, die hij van anti-semitisme verdacht. Hij nam zich stellig voor, zélf catalogi te gaan uitgeven zodra hij dat kon.

Scott nam de zegels weliswaar op in de catalogus-1937, maar zonder prijs en met de opmerking: „In verband met de ongebruikelijke niet-gouvernementele doelstelling van deze uitgifte zullen wij de zegels niet verkopen en er welbewust geen prijs voor aangeven in deze catalogus.“ Thans is de serie vermeld met een waarde van \$ 850.- postfris.

Minkus maakte zijn voornemen waar. In 1951 breidde hij zijn onderneming uit met een uitgeverij, die in 1953 de New American Stamp Catalog op de markt bracht, een rechtstreekse concurrent van de Scott. In 1955 volgde de Minkus New World Wide Stamp Catalog van zegels van de hele wereld. De huidige productie omvat bovendien ruim 100 verschillende albums.

Toen Israël in 1948 zelfstandig werd, wees het Minkus aan als zijn filatelie-agent. Later werd hij dat ook van Nederland, Duitsland en China. In 1966 deed zijn kwartaalblad Minkus Stamp Journal zijn intrede.

Hij was een man, die het liefst alles zelf deed. Hij kon moeilijk delegeren. Toen het werk hem in 1986 te veel werd, verkocht hij zijn Minkus Stamp & Publicity Company.

Deze prins van de filatelie werd eens door een postmaster general betiteld als „de man die postzegels in de Hoofdstraat bracht“. Er is nauwelijks een betere titel voor hem te bedenken. Wij vonden hem dan ook dit hoekje van ons blad meer dan waard.

★ De nieuwe Bickel perforatiemachine van de ABNC, die de Columbus-velletjes van 1992 van gaatjes heeft voorzien, heeft in minstens één geval niet goed gewerkt. Er is een ongetand velletje Sc. 2627 gevonden. Dat is het velletje met zegels van 6¢, 8¢ en \$ 3. Volgens Bartjens moeten er nog 23 van rondzwerfen, want er zaten er 24 in een drukkersvel. Kijk toch maar even of bij dat van u ook de gaatjes ontbreken, want voor de veiling is het velletje ingezet op \$ 7500.

★ Als u het 4¢-zegeltje Sc. 1164 uit 1960 bezit, weet u dat dat gewijd was aan het eerste volledig geautomatiseerde postkantoor in de USA. Het staat in Providence, RI. Het werd het "Turnkey P.O." genoemd en kreeg de bijnaam "the house that Harry built.". Die Harry is de thans 70-jarige Harry Kizirian, die ruim 25 jaar postmaster van Providence is geweest. Op 5 mei jl. was hij erbij, toen "zijn" kantoor de naam "Harry Kizirian Post Office" kreeg.

★ De Stamp Cave, ofwel het Philatelic Fulfillment Service Center, ofwel de filatelistische dienst in Kansas City, kreeg van de USPS \$ 36.7 miljoen om de dienst te automatiseren en zo die altijd ongeduldige verzamelaars sneller aan hun nieuwtjes te helpen.

★ Bezint eer gij begint. Richard L. Waldrep, de ontwerper van het Atlanta-velletje voor de Olympische Zomerspelen 1996, deed dat niet en nu zit hij met een lam handje. Hij moest zijn handtekening zetten op 15.000 ongesneden drukkersvellen en 20.000 loketvelletjes. En hij deed dat écht, zonder hulp van een autopen. Een gesigneerd drukkersvel kost \$ 125 en een dito loketvel \$ 29.95. Hij heeft het dus niet helemaal voor niets gedaan.

★ Een gratis tip: maak een apart blad in uw album voor zelfklevende rozenzegels, een »rozenblaadje« zozeggd. Want de USPS promised you a rose garden. Na de rode roos van 1993 en de roze van 1995 kwam er op 20 oktober een gele uit, in een velletje van 20. Dat wordt in de komende jaren vást een compleet rosarium. Van onze eigen plantkundige Dirk van Gelderen weten wij dat er rozen bestaan in alle kleuren behalve zwart.

★ De APEX, dat is de American Philatelic Expertizing Service, de keuringsdienst van de APS en de ASDA, gaat centjes bijeenbrengen voor de aanschaf van nieuwe apparatuur. Daartoe behoren een in alle standen instelbare xenon lichtbron die ultraviolette, infrarode en met het oog zichtbare beelden scherper zichtbaar maakt, en een spectroscop waarmee evenwijdige lichtbundels kunnen worden verkregen die licht - dus beelden en kleuren - van één enkele golflengte uit een spectrum kunnen isoleren. Zo, gelooft u nou nog niet dat filatelie een wetenschap is? Voorlopig hebben ze \$ 35.000 nodig. Idee voor een kerstcadeautje?

★ Voor onze PNC-fans wordt de wereld steeds leuker. Van de bij het BEP gedrukte zelfklevende 32¢ Flag over Porch rolzegel Scott 2915A zijn exemplaren gevonden, waarbij de bruine 5 uit het plaatnummer 55555 is weggelopen naar de zegel links ernaast. Van het plaatnummer op de andere zegel is dus alleen 55 55 overgebleven. De fout is te wijten aan menselijk falen én aan nieuwe apparatuur: het Bobst-systeem om de kleuren snel en precies op en naast elkaar te laten passen. Het gebeurde op een 26 jaar oude Andreotti rasterdiepdrukpers. Volgens het Bureau zijn er rond 360.000 foute strips gedrukt. Als u ernaar op jacht gaat, neem dan een sterke lichtbak mee, want de bruine wegloper is wel erg lichtbruin.

★ Geluksvogel Joseph Kabatek kocht aan het postloket in de US Air Force Academy in Colorado Springs een »Atlanta«-velletje en ontdekte dat de teksten op de achterkant precies één zegelbreedte naar links waren verschoven. Vier zegels hadden een blanke rug, de andere 16 een verkeerde tekst. Hij meent gezien te hebben dat een dame, die vóór hem aan de beurt was, er ook zo een had ontvangen. Hij mocht de hele voorraad doorkijken, maar vond er geen meer. De vier zegels met onbedrukte rugzijde zijn die van de tienkamp, het worstelen vrije stijl, strandvolleybal en 110 meter horden heren. Kijk stiekem even.....

★ Senator Daniel Akaka van Hawaï is het helemaal met u eens. Ook hij vindt het hoog tijd dat er een zegel komt ter herinnering aan Duke Kahanamoku. De wereld kan die man er immers niet dankbaar genoeg voor zijn dat hij het surfen tot een wereldsport heeft gemaakt. En dan bedoelen wij écht surfen, op die omkrullende woeste baren, niet in cyberspace, want dat kan iedereen. De Duke stierf in 1968. Dat is nu al 28 jaar geleden en nog steeds geen postzegel.....

★ De Amerikaanse krantenindustrie heeft de oorlog verklaard aan de USPS. Casus belli is de tariefstelling voor massapost, die er volgens haar op gericht is zoveel mogelijk junk mail - thans officieel standard mail genaamd - te creëren. Dat gaat ten koste van de advertentierubrieken in de kranten en die voelen dat in hun portemonnee. Van alle post is 54% eerste klas post, maar die dekt 70% van de vaste kosten van de USPS. Het is duidelijk dat uit dit verschil de *megamailers* van reclaimedrukwerk worden gesubsidieerd, zeggen de krantenjongens.

★ Het velletje van 20 zelfklevende 32¢ Madonna-met-Kind-zegels bevat 1 label, want $7 \times 3 = 21$ en op die overschietende zegel druk je dan de tekst „Time to reorder“ - tijd om weer zegels te kopen. Anders heeft Jan Publiek dat niet in de gaten, snapt u. Toch zijn er altijd weer oenen, die die label als postzegel willen gebruiken. Om dat tegen te gaan, ponst de USPS er een patroon van 2 verticale en 2 horizontale golflijnen in. Wie die zegel lospult, houdt 9 snippertjes in handen en voelt zijn oren groeien.....

★ De 32¢ Midnight Angel kerstzegel van vorig jaar wordt wegens doorslaand succes dit jaar opnieuw gebruikt, en wel in gebonden automaatboekjes met 15 resp. 30 zelfklevende zegels. Speciaal voor de verzamelaars zijn er ook 202.488 velletjes van 20 gedrukt, en wel met plaatnummer B3333. Deze velletjes zijn alleen bij de filatelistische dienst in Kansas City verkrijgbaar.

★ Zo snoezig. Volgend jaar komt er een velletje met 15 »Classic American Dolls«, om zo te zeggen poppen van adel. Hun namen staan niet op de zegels, maar wel op de onderste velrand, dus u herkent ze allemaal: Alabama Baby, Raggedy Ann, Babyland Rag, Betsy McCall, Maggie Mix-up, enfin, u kent ze allemaal wel. Oplaa 107 miljoen zegels.

★ Aan die poppen is te zien dat het poppen zijn. Maar aan de dieren in het »endangered species«-velletje ziet niemand dat ze »endangered« dus bedreigd zijn. Dat staat alleen op de velrand. Een misser, vinden velen.

★ De USPS is trots: in de laatste maanden werd 91% van de stadspost al de volgende dag afgeleverd. Een nieuw record, 4% meer dan vorig jaar. New York haalde 90%, Los Angeles 91%, maar Chicago liet het wat zitten: minder dan in 1995. Maar de USPS is ook een beetje bang, want volume en opbrengst halen de prognose niet. De groei was maar 0.6% in plaats van 2% en de opbrengst ligt \$ 800 miljoen achter. Allemaal vanwege de electronica. De brief (thans beter bekend als »hard copy mail«) raakt uit de tijd....

★ En tóch gaat de USPS met haar tijd mee. Sinds kort heeft zij een nieuwe site op Internet: <http://www.stampsonline.com>, met wetenswaardigs in vijf rubrieken: New Releases (nieuwe uitgaven), Coming Soon (binnenkort te verwachten), General Index (algemeen overzicht), USPS Stamp News (perscommuniqué's uit het laatste jaar) en Just for Kids (voor de jeugd). Surf er maar eens lekker naar toe.

★ Johan Cruyff, Wim van Hanegem, Louis van Gaal, Don Leo en Erica Terpstra kunnen er enkel van dromen, maar in de USA gebeurt het. Volgend jaar. Serie van vier. Gewijd aan - écht waar - legendarische football (Amerikaans voetbal) coaches. Twee ervan zijn al bekend: George S. Halas, bijgenaamd »Papa Bear«, die 40 seizoenen lang de Chicago Bears coachte en zeven keer kampioen werd, en Paul »Bear« (ook al een Bear) Bryant, die de ploeg van de University of Alabama onder zijn hoede had.

★ Marketing-manager Valoree S. Vargo van de USPS heeft grote plannen. Krijgt zij haar zin, dan komt er voortaan alle 3 maanden minstens 1 zegel uit die in het bijzonder de jeugd moet aanspreken. Hoognodig, want statistici hebben vastgesteld dat het aantal jeugdige postzegelverzamelaars in de USA is gedaald van 2½ miljoen in 1952 tot een schamele 150.000 in 1994. En Valoree weet: wie de toekomst wil, moet eerst de jeugd hebben.

★ Nee hoor, de Transportation-serie is helemaal niet afgesloten! Volgend jaar brengt een heruitgifte van de 23¢ Lunch Wagon, de Scott 2464 van 1991. Het wordt de eerste zelfklever in deze reeks, op rollen van 100.

★ Jammer hè, we moeten langer wachten op rolzegels zonder rugpapier, die als een rolletje plakband kunnen worden opgebruikt. Ze stonden op het program, maar de techniek laat het afweten. Het wordt misschien wel 1998.

★ Nu wil de USPS weer de postbushuren verhogen, in kleine plaatsen zelfs verdubbelen. En wie geen inwoner is, zou zelfs aanzienlijk meer moeten betalen. De postagentschaphouders in de dorpen zijn woest. Die maatregel gaat klanten kosten. Enfin, het is nog niet zover.

★ 1997 brengt ons weer een hoop moois. In de "Classic Collection" een velletje van 20 "classic American aircraft", vliegtuigen uit de eerste 50 jaar van de luchtvaarthistorie. Los daarvan nog een 32¢ zegel omdat Chuck Yeager 50 jaar geleden voor het eerst de geluidsbarrière doorbrak. Maar Yeager leeft nog en daarom komt noch zijn naam noch zijn portret op de zegel. En in februari kunt u een 32¢ tegemoet zien "Helping Children Learn", waarop een man een meisje helpt bij haar schoolwerk. Ontwerper hiervan is Chris Van Allsburg. Waar zou die man vandaan komen?

★ En nu we toch zitten te smijten met nieuwtjes doen we er nóg maar wat bij. Dat is een mooi besluit van het »oude« jaar. Hier komen ze! Ter gelegenheid van »Pacific 97«, de wereld-postzegeltonoonstelling in San Francisco alléén al 2 driehoekige 32¢, één met een clipper en één met een postkoets, en 2 velletjes van 12, waarop de eerste zegels uit 1847, maar nu in de waarden 50¢ en 60¢. Voorts een velletje met 15 se-tenant dino's van 32¢ in een voorhistorisch landschap, een zwaanzinnige 32¢ Love-zegel met twee trekkebekkende zwanen en een dito 55¢, een 32¢ Fort McHenry, u weet wel, de »wieg« van The Star Spangled Banner. De reeks Black Heritage wordt voortgezet met Benjamin O. Davis Sr., de eerste zwarte die ooit brigadier general werd in het leger, de reeks Schrijvers met een 32¢ Thornton Wilder, en in de reeks Chinees Nieuwjaar is het Jaar van de Os aan de beurt. In de Holidays-reeks een 32¢ voor Kwanzaa, het niet-religieuze jaarwisselingsfeest van de Afro-Americans, en uiteraard ook weer een Madonna met Kind en 4 profane zegels, ditmaal met kerstkransen, alsmede een ATM-velletje Hulst. Ook de Muziek wordt niet vergeten: 4 operazangers (2m/2v) en 8 componisten en dirigenten. Bij elkaar zo'n 80 stuks. Nog een beetje aan de magere kant, dachten wij. Er komen er vast nog wel een paar bij!

★ Alle reden om volgend jaar nu eindelijk eens uw product postzegels-verzamelen efficient te gaan managen, marketen, financieren en upgraden, en uw public relations te gaan updaten en intensifyen, want alleen dan kunt u het nuttig effect maximaliseren. Tackle het meteen op 1 januari !